

Raadsbesluit

Nr. 48-2013

De raad der gemeente Apeldoorn,

overwegende dat, overeenkomstig de gemeentelijke inspraakverordening, de ontwerp-structuurvisie 'Apeldoorn biedt ruimte' met ingang van 6 december 2012 gedurende weken voor een ieder langs elektronische weg beschikbaar is gesteld en raadpleegbaar gemaakt en tevens een volledige verbeelding op papier ter inzage heeft gelegen;

gelezen het raadsvoorstel van 30 mei 2013, nr. 2013-505308, met bijbehorende zienswijzennota, waarin wordt voorgesteld de structuurvisie gewijzigd vast te stellen;

overwegende dat hij de in dat voorstel (en de daarmee één geheel vormende zienswijzennota) vervatte overwegingen tot de zijne maakt en dat die als zodanig geacht moeten worden hier woordelijk te zijn overgenomen;

overwegende dat hij de structuurvisie als volgt heeft geamendeerd in de vergadering van 30 mei 2013:

- In hoofdstuk 3 Ambities, op blz. 28, onder nr. 3.2 Comfortabele gezinsstad is onder het kopje "De structuurvisie zet daarbij in ieder geval in op", een derde bullet toegevoegd: "het verwijderen van bovengrondse hoogspanning in woonmilieus."
- Op pagina 54 bij de kanskaart 2030 comfortabele gezinsstad is onder het kopje Wonen toegevoegd "Hoogspanning ondergronds brengen".
- Op pagina 31 van de structuurvisie is onder het kopje bereikbaarheid bij regel negen na "...van grote betekenis" ingevoegd: "Ook is openbaar vervoer van groot belang voor vervoer, zowel binnen het stedelijk gebied als voor de verbinding met de dorpen."
- Op deze pagina is een vervolgens een vijfde bullet toegevoegd met de volgende tekst: "blijvende aandacht vestigen op een goede basisvoorziening voor wat betreft het openbaar vervoer binnen het stedelijk gebied en tussen de dorpen en het stedelijk gebied."
- Op pagina 44 is onder het kopje: experiment "agrarische vernieuwing" in de tweede zin (na ammoniakbelasting) toegevoegd: "met aandacht voor dierenwelzijn".

overwegende dat er motie is aangenomen "Ruimte voor agrariërs";

overwegende dat bij de vaststelling gebruik is gemaakt van de ondergrond met de bestandsnaam o_NL.IMRO.0200.sv1007-vas1.dgn;

gelet op de bepalingen van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

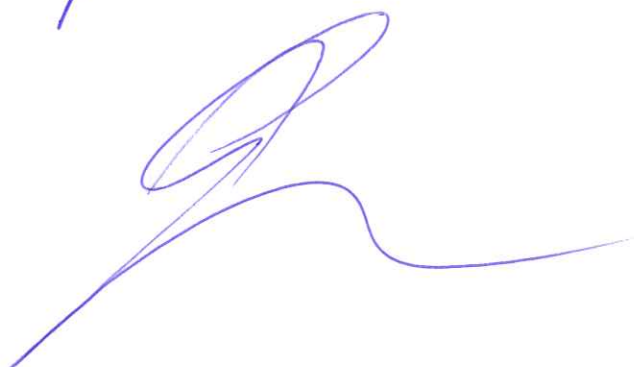
1. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen, zoals verwoord in de nota 'Structuurvisie 2030. Zienswijzen en wijzingen' en de voorgestelde wijzigingen over te nemen.
2. De structuurvisie 'Apeldoorn biedt ruimte' als vervat in de bestandenset met planidentificatie NL.IMRO.0200.bpsv1007-vas1, die betrekking heeft op het gehele grondgebied van de gemeente Apeldoorn, langs elektronische weg en in analoge vorm gewijzigd vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 30 mei 2013

De raad voornoemd,

 , voorzitter

, griffier

Raadsvoorstel

Raadsvergadering

30 mei 2013

Onderwerp

Vastsstelling structuurvisie 'Apeldoorn biedt ruimte'

Voorstel nr

48-2013

Datum

27-05-2013

Portefeuille

N.T. Stukker

Aan de gemeenteraad

Voorstel

1. Instemmen met de beantwoording van de zienswijzen zoals verwoord in de notitie 'Structuurvisie 2030. Zienswijzen en wijzigingen' en de daarin voorgestelde wijzigingen overnemen.
2. De structuurvisie 'Apeldoorn biedt ruimte' als vervat in de bestandenset met planidentificatie NL.IMRO.0200.bpsv1007-vas1, die betrekking heeft op het gehele grondgebied van de gemeente Apeldoorn, langs elektronische weg en in analoge vorm gewijzigd vast te stellen, overeenkomstig het bijgevoegde conceptbesluit.

Toelichting

1. Aanleiding

Vanaf de zomer van 2011 werkt Apeldoorn aan een nieuwe structuurvisie voor het hele grondgebied van de gemeente. Dat gebeurt in samenspraak met diverse maatschappelijke partners, (georganiseerde) bewoners, marktpartijen en verschillende externe deskundigen.

Een structuurvisie is een ruimtelijke toekomstvisie. Op hoofdlijnen verwoordt de structuurvisie de koers die je als gemeente wilt varen als het gaat om de ruimtelijke ontwikkeling van Apeldoorn, in dit geval met een doorkijk tot circa 2030. De focus is breed: thema's als wonen, werken, recreëren, mobiliteit, water, natuur & landschap, etc. worden geïntegreerd en met elkaar in verband gebracht. De structuurvisie heeft vooral betrekking op het fysieke domein, maar legt uiteraard ook de relatie met de domeinen economie en sociaal, bijvoorbeeld als het gaat om de positionering van Apeldoorn.

Een structuurvisie is een wettelijk instrument, dat is verankerd in de Wet op de ruimtelijke ordening. Gemeenten zijn verplicht over een actuele structuurvisie voor hun grondgebied te beschikken, als basis voor het opstellen van bestemmingsplannen. Ook biedt het hebben van een actuele structuurvisie mogelijkheden voor het toepassen van kostenverhaal. Het opstellen van een structuurvisie gebeurt in samenspraak met belanghebbenden, de vaststelling is de bevoegdheid van de gemeenteraad. Die vaststelling is nu aan de orde.

2. Achtergrond

Al meteen bij het opstellen van de startnotitie in 2011 zijn partijen van 'buiten' het stadhuis betrokken. Dat leverde drie hoofdthema's voor de structuurvisie op waaraan gedurende het werkproces inhoud moest worden gegeven: 1) positionering (wie ben je en wat wil je zijn?) 2)

ruimtelijk casco (op welke manier wil je ruimtelijke kaders vastleggen?) en 3) manier van werken (welke werkwijze hoort hierbij?). De startnotitie met daarin deze drie thema's is begin 2011 vastgesteld door B&W en ter consultatie voorgelegd aan de PMA. De startnotitie vormde daarmee de leidraad voor de verdere aanpak.

De drie hierboven genoemde thema's spreken aan, zo bleek tijdens vervolgbijeenkomsten met partners uit ons netwerk.

Voor de positionering van Apeldoorn werd het begrip 'Buitenstad' geïntroduceerd, die een einde moet maken aan de discussie of we nu dorp of stad zijn. We zijn het beide en moeten van de bijzondere kwaliteiten die dit met zich meebrengt onze kracht maken. Geloof in je eigen kracht is daarbij een veel gehoord adagium. Daarbij hoort een ruimtelijk kader dat hieraan recht doet. Een kader dat streng is in het bewaken van onze basiskwaliteit als Buitenstad, maar tegelijkertijd ook los laat en uitdaagt en uitnodigt tot ontwikkeling en dus ruimte laat voor de ander.

Dat vraagt een andere houding van ons als overheid, het derde thema. Een overheid die uit is op samenwerking met andere partijen. Om samen een beter Apeldoorn te maken. Want Apeldoorn is nog lang niet af, maar wel altijd klaar. Klaar voor z'n inwoners, voor onze bedrijven en bezoekers.

Deze uitwerking van de startnotitie leidde eind 2011 tot de zogenaamde 'Eerste proeve' van de structuurvisie (koersdocument), door het college van B&W vastgesteld ten behoeve van maatschappelijk debat en in de eerste helft van 2012 besproken in de PMA.

Het maatschappelijk debat vond plaats via een internetforum, een prijsvraag onder Apeldoornse scholieren en een debat met ons netwerk van partners, zoals opgebouwd gedurende het werkproces.

Aardig om te vermelden is dat het scholierendebat is ontstaan op initiatief van een actieve bewoner uit Apeldoorn. Als gemeente hebben we het debat slechts gefaciliteerd en ondersteund, onder andere door de inzet van een stageplek. Ook het internetforum is opgezet als een pilot 'om niet'. Het bood een Apeldoorns startend bedrijf de mogelijkheid om software te testen en ons als gemeente de mogelijkheid een andere doelgroep te bereiken voor de structuurvisie.

Op basis van al deze inbreng is eind 2012 door het college de ontwerp structuurvisie vastgesteld en vrijgegeven voor tervisielegging.

Verschil met de eerste proeve van de structuurvisie is de constatering in het ontwerp dat loslaten van kaders ook grenzen kent. Het gaat om 'vrijheid binnen kaders', hetgeen ook aansluit bij de met de gemeenteraad besproken notitie 'RO in Apeldoorn'.

Verder is in het ontwerp de ambitie op het gebied van economie iets aangepast (meer nadruk op de breedte) en werden structuurdragers 'fundament'. Ook de mentaliteit van de Apeldoornse is verbonden aan het Buitenstad zijn: stedeling en dorpeling tegelijk, trots op z'n groene omgeving en uitermate betrokken. Met een grote zelfwerkzaamheid als het gaat om klussen aan eigen woning en tuin. In de PMA werd dit de 'trekhaakdichtheid' van Apeldoorn genoemd. Verder is de Apeldoornse manier van bouwen toegevoegd (ruim en groen) en kent de ontwerp structuurvisie een hoofdstuk over kostenverhaal. Daarbij is gezocht naar een zo goed mogelijk evenwicht tussen het genereren van opbrengsten ten behoeve van algemene voorzieningen en het bieden van maatwerk en marktconformiteit voor ontwikkelende partijen.

De ontwerp structuurvisie heeft gedurende zes weken ter visie gelegen (van 6 december 2012 t/m 16 januari 2013). Als start van de inspraak is een discussieavond door het Bouwhuis georganiseerd. In de periode van tervisielegging zijn acht zienswijzen ingediend. Een groot aantal daarvan ondersteunt de koers van de structuurvisie en doet suggesties voor uitwerking en/of aanvulling. Maar er zijn ook kritische geluiden. Bijvoorbeeld de vraag hoe 'ruimte geven' zich verhoudt tot de woningbouwprogrammering die we onlangs hebben vastgesteld en het stevig inzetten op kostenverhaal. De acht zienswijzen zijn verwerkt in een zienswijzennota. Een aantal zienswijzen leidt tot wijziging, zoals voorgesteld in hoofdstuk 3 van de zienswijzennota.

Er wordt daarom voorgesteld om de structuurvisie gewijzigd vast te stellen. Daarmee komt deze structuurvisie in de plaats van twee eerdere structuurvisies van Apeldoorn: de structuurvisie landelijk gebied (1994) en de ruimtelijke ontwikkelingsvisie Apeldoorn 2020 (2007). Andere structuurvisies (zoals de nog redelijk recente structuurvisie voor de binnenstad) blijven van kracht voor zover niet strijdig met deze nieuwe structuurvisie. Het detailniveau hiervan is meestal groter dan dat van 'Apeldoorn geeft Ruimte'. Hetzelfde geldt voor de dorpenvisies. In geval van strijdigheid gaat de nieuwe structuurvisie 'Apeldoorn geeft Ruimte' altijd voor.

De filosofie van deze structuurvisie sluit goed aan bij de omgevingsvisie van de provincie die in de maak is. Sterker nog, de provincie Gelderland heeft zich mede laten inspireren door de Apeldoornse aanpak.

Hetzelfde geldt voor de regio Stedendriehoek. Het traject van re-inventing ligt in het verlengde van onze aanpak, bijvoorbeeld als het gaat om de kansenbenadering.

3. (Beleids)Inhoud voorstel

De structuurvisie biedt de stip op de horizon als het gaat om de ruimtelijke ontwikkeling van Apeldoorn. Het laat zien welke kant we als gemeente op willen en, belangrijker nog, waar prioriteiten liggen de komende tijd. Dit geeft richting voor zowel bestuur als eigen organisatie. Maar de structuurvisie heeft vooral ook een functie voor de buitenwereld, zoals bewoners, corporaties, ontwikkelaars of andere (investerende) partijen. Ook daarvoor biedt de structuurvisie richting en houvast en lokt hopelijk ook investeringen uit.

De structuurvisie start met de positionering van Apeldoorn. Wie zijn we en wat willen we zijn? Deze structuurvisie zet daarvoor de eigen kwaliteit van Apeldoorn centraal. Door uit te gaan van wie je bent en daar nog beter in te worden, wil Apeldoorn zich verder ontwikkelen. De kwaliteiten van Apeldoorn laten zich goed verbinden met de term 'Buitenstad'. Dat staat voor het beste van twee: stad en landschap, stedelijke en dorps woonmilieus, modern en historisch, een brede economische basis met innovatiekracht en voor goed bereikbaar stedelijke centra en voorzieningen dichtbij. Dit alles onderscheidt ons van anderen en maakt ons aantrekkelijk. We kennen hier de Apeldoornse manier van bouwen, in relatief lage dichtheden op ruime kavels.

We zijn al Buitenstad en de ambitie van deze structuurvisie is om hierin nog beter te worden. Buitenstad wordt door de buitenwereld herkend en ook door veel van onze netwerkpartners onderschreven. Dat bleek onlangs nog door een initiatief van 'Apeldoorn Perspectief', een aantal ondernemers dat gezamenlijk wil werken aan de promotie van Apeldoorn, met de waarden van Buitenstad als vertrekpunt.

We willen een betere Buitenstad worden en hebben hiervoor vier 'eerlijke' ambities geformuleerd. Ambities die passen bij Apeldoorn:

- comfortabele gezinstad
- toeristisch toplandschap
- veelzijdige economie
- locale duurzaamheid

Waar liggen nu onze prioriteiten? De wereld verandert en de toekomst is uitermate onzeker. De groei van Apeldoorn laat zich moeilijk voorspellen, we moeten leren denken in bandbreedtes. Dat vraagt flexibiliteit en niet alles van te voren willen vastleggen. We kiezen in deze structuurvisie voor die zaken die echt belangrijk zijn.

Als eerste het fundament. Dat is de ruimtelijke structuur die Apeldoorn tot Buitenstad maakt. De Veluwe, de beken en sprengen, de voorzieningen, de belangrijkste hoofdwegen, etc. maken hier deel van uit. Dit alles noemen we het fundament en dit laat zich intekenen op kaart. In het fundament is de opgave op orde houden (beheer en onderhoud) en soms ook doorontwikkeling. Het fundament heeft 'eeuwigheidswaarde' voor Apeldoorn en is onze eerste prioriteit.

Naast het fundament benoemt de structuurvisie een vijftal dynamo's. Dat zijn ingewikkelde vernieuwingsopgaven. Opgaven die belangrijk zijn voor Apeldoorn als geheel en waarbij we vaak een stapje harder moeten lopen om iets van de grond te krijgen. Bijvoorbeeld de Kanaalzone of de binnenstad. Als gemeente nemen we in de dynamo's veelal de regierol op ons. En we grijpen de herprogrammering zoveel mogelijk aan om toch in deze gebieden 'Buitenstad' kwaliteit te maken. Als voorbeeld de Kanaalzone: minder woningen, minder compact en meer grondgebonden dan eerder gedacht. Naast de Kanaalzone en de binnenstad, zijn ook Zuidbroek-Zonnehoeve, kleinschalige herstructurering in wijken en buurten en het experiment agrarische vernieuwing dynamo's.

Buiten het fundament en de dynamo's willen we als gemeente zoveel mogelijk loslaten. Vijf principes voor ontwikkeling zijn daar vertrekpunt voor het gesprek met initiatiefnemers. Hoe draagt jouw initiatief bij aan de Buitenstad? Een van die principes is dat elk huis in Apeldoorn een tuin heeft. Dit moet je niet te letterlijk nemen, maar geeft wel richting aan de Apeldoornse manier van bouwen. Soms is het een tuin, de andere keer een groen dakterras of goede openbare ruimte in de buurt. Maar altijd draagt een initiatief bij aan de Buitenstad.

Lastig is dat de programmatische ruimte beperkt is. De herprogrammering maakt dat nieuwe initiatieven moeilijker in te passen zijn dan voorheen. Dat klinkt tegenstrijdig, want we willen juist ruimte geven. Daarom moeten we adaptief zijn. Soms kan er een initiatief er nog bij, soms kan iets in de plaats van iets anders en soms kan iets ook niet. Maar laten we elk initiatief altijd op waarde voor de Buitenstad inschatten. In Nederland komt langzaam het besef dat juist kleinschaligheid de toekomst heeft, organische gebiedsontwikkeling lijkt het meest kansrijk in deze onzekere tijd. Daarop moeten we inspelen. Dat vraagt denken in kansen en tijdig monitoren van wat er echt gebeurt. Ook wordt de mogelijkheid verkend of tijdelijk een bouwtitel kan worden verstrekt (binnen een bepaalde tijd realiseren, anders vervalt het recht om te bouwen). We bieden ruimte, daar waar het kan.

Tot slot zegt de structuurvisie iets over de manier van werken. Kernwoorden zijn: samen met anderen, uitnodigend zijn, denken in kansen, inspireren en ruimte bieden. Dat pas heel erg bij de andere overheid. Zo'n aanpak vraagt maatwerk. Waar nodig willen we flexibeler bestemmen (bijvoorbeeld meerdere functies mogelijk maken). Ook willen we bij programmeren meer gebruik maken van kennis van de markt.

4. Beoogd resultaat

Een vastgestelde structuurvisie. En daarmee weer een actueel ruimtelijk beleidskader op hoofdlijnen, met mogelijkheden voor kostenverhaal.

5. Financiële paragraaf

Geen directe financiële gevolgen. Zowel voor concrete uitvoering van de structuurvisie als voor voorstellen voor kostenverhaal (opbrengsten) zijn aparte raadsbesluiten nodig.

6. Betrokkenen/draagvlak

Er zijn acht zienswijzen ingediend, zie onder punt 1. Ook is bij de opstelling een uitvoerig traject doorlopen met externe partijen. Zie hiervoor onder punt 1 en de bijlage met een overzicht van het doorlopen proces.

7. Gevolgde en nog te volgen procedure

De ontwerp structuurvisie heeft zes weken ter visie gelegen. Na vaststelling door de gemeenteraad is zij vigerend.

8. Financiën en programmering

Zie punt 5. Voor wat betreft programmering geldt het volgende: De structuurvisie wil zoveel mogelijk beleidsruimte bieden. Lastig is dat de programmatische ruimte op dit moment beperkt

is. De herprogrammering maakt dat nieuwe initiatieven moeilijker in te passen zijn dan voorheen. Dat klinkt tegenstrijdig, want we willen juist ruimte geven. Daarom moeten we adaptief zijn. Soms kan er een initiatief er nog bij, soms kan iets in de plaats van iets anders en soms kan iets ook niet. Maar laten we elk initiatief altijd op waarde voor de Buitenstad inschatten. In Nederland komt langzaam het besef dat juist kleinschaligheid de toekomst heeft, organische gebiedsontwikkeling lijkt het meest kansrijk in deze onzekere tijd. Daarop moeten we inspelen. Dat vraagt denken in kansen en tijdig monitoren van wat er echt gebeurt. Ook het tijdelijk verstrekken van een bouwtitel (binnen een bepaalde tijd realiseren, anders vervalt het recht om te bouwen) behoort tot de mogelijkheden. We bieden ruimte, daar waar het kan.

Burgemeester en wethouders van Apeldoorn,
de secretaris,

Drs. Mr. C.M. Sjerps

de burgemeester,

J.C.G.M. Berends

STRUCTUURVISIE 2030

Zienswijzen & Wijzigingen
versie april 2013

Buitenstad
apeldoorn geeft ruimte

INHOUD

1. INLEIDING

Zienswijzen	1
Opzet van de nota	1

2. ZIENSWIJZEN

Zienswijze 1	3
Zienwijze 2	4
Zienswijze Provincie Gelderland	6
Zienswijze Commissie Ruimtelijke Kwaliteit	7
Zienswijze VSM	9
Zienswijze Stichting VSW	10
Zienswijze Wandeloverleg Gelderland	11
Zienswijze Wijkraad Brink & Orden	13

3. WIJZIGINGEN

Algemeen	14
Teksten	14
Kaarten	14

1. INLEIDING

Zienswijzen

Op 6 november 2012 gaf het college van B&W de ontwerp structuurvisie 'Buitenstad Apeldoorn geeft ruimte' vrij voor tervisielegging. Na presentatie in de Politieke Markt Apeldoorn (29 november 2012) vond op 4 december als start van de inspraak een openbare discussieavond plaats, georganiseerd door het Bouwhuis Architectuurcentrum. Op 6 december 2012 is vervolgens de ontwerp structuurvisie ter visie gelegd. De aankondiging daarvan heeft via de huis-aan-huisbladen, de staatscourant en de website van de gemeente plaatsgevonden. De periode van tervisielegging eindigde op 16 januari 2013. In die periode werden per brief en/of e-mail in totaal 8 zienswijzen ingediend.

Opzet van de nota

In deze nota wordt op die zienswijzen ingegaan. Ze worden in hoofdstuk 2 integraal weergegeven. De gemaakte opmerkingen en/of gestelde vragen worden daarbij steeds van een nummer voorzien. Deze nummering verwijst naar de beantwoording. Elk antwoord wordt afgesloten met een voorstel voor de (eventuele) wijzigingen in de structuurvisie, die uit de opmerkingen en/of vragen voortkomen. In hoofdstuk 3 worden alle voorstellen voor wijziging op een rij gezet. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in wijzigingen in de tekst en wijzigingen in het kaartmateriaal.

2. ZIENSWIJZEN

Zienswijze 1

Als geboren en getogen Apeldoornse volg ik altijd met interesse nieuws en vooral ontwikkelingen van de stad. Zo heb ik met belangstelling de structuurvisie gelezen.

Vooraf zou ik het volgende willen opmerken:

1. Al jaren stoort mij de discussie over of Apeldoorn nu stad of dorp is. Zinloos en volstrekt achterhaalt ben ik van mening. De huidige maatstaven geven aan dat we hier al een aantal decennia te maken hebben met een STAD. En dat begrip heeft al 150 jaar niets meer te maken met stadsmuren, stadsrechten of wat dan ook uit die periode.
Vraag me af of men in Almere, Lelystad of bijvoorbeeld Eindhoven z'n tijd en energie hier ook aan verdoen... kan me niet voorstellen.
2. Aansluitend hierop en ook het beeld (met name de foto's) geven wederom voornamelijk huisjes met puntdaken weer, groen, en buurtwinkels... kortom een eenzijdig vertekend BEELD! Apeldoorn is ook: prachtige kantoorgebouwen aan de Kennedylaan, Achmea, of het Omnisportcentrum van nationaal niveau!! maar dergelijke foto's ontbreken.... Het gaat hier ook om letterlijk BEELDvorming.
3. Een tweede opmerking over de inhoud. In de plankaart 2030, staat met een stippellijn aangegeven een spoortrace naar Zwolle als wens van de gemeente. Dit juich ik van harte toe. Deze verbinding had nooit opgeheven moeten worden in de vorige eeuw. Bereikbaarheid, ook per OV en met name de trein, is van essentieel belang voor de ontwikkeling van een stad. Het opheffen en zodoende ontbreken van goede noord (Zwolle) en zuid (Dieren/Arnhem) verbindingen werkt nog immer tegen als er een vestigingsplaats wordt gezocht door overheden, of grote bedrijven en Hogeronderwijs.
4. Het schetste mijn verbazing dat er in het plankaartje precies op het oude trace van de lijn naar Zwolle weer een stippellijn is getekend voor toekomstige treinverbinding. Ik bedoel: de gemeente heeft er alles aan gedaan, qua ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur, om juist dit oude trace NIET meer mogelijk te maken voor een eventuele herleving van een spoor naar Zwolle. Onbegrijpelijk!

Reactie

1. *Wij zijn van mening dat het concept van de “Buitenstad” juist het bijzondere van Apeldoorn markeert. Apeldoorn is beide en biedt zowel de (leef)kwaliteiten van een stad als die van een dorp. Bovendien heeft de structuurvisie betrekking op de hele gemeente. Zie hierover hoofdstuk 2 van de structuurvisie.*
2. *Ten behoeve van de definitieve structuurvisie zullen wij het fotomateriaal nog eens bezien waar het gaat om het presenteren van de veelzijdigheid van Apeldoorn. Uw suggesties zullen daarbij betrokken worden.*
3. *Wij nemen met genoegen kennis van uw instemming met onze ambitie om de bereikbaarheid van Apeldoorn via het openbaar vervoer te verbeteren.*
4. *De verschillende opties voor treinverbindingen met Zwolle en Arnhem staan ingetekend op de Kanskaart Veelzijdige Economie (pagina 56 van de ontwerp structuurvisie). Deze zijn slechts bedoeld als indicatie van de kansen die wij zien, en niet als precieze tracés.*

Conclusie

- *In de definitieve structuurvisie in het fotomateriaal de veelzijdigheid van Apeldoorn nóg meer tot uitdrukking brengen.*

Zienswijze 2

1. Een kans voor Apeldoorn
Toeristisch toplandschap. Een top stad, een buitenstad. Een royale stad. Letterlijk en figuurlijk. Waarin onderscheidt Apeldoorn zich ten opzichte van andere steden en waarmee is de stad te vergelijken? Onze iconen als Oranjepark, lanen en paleis hebben dat residentiële. En met de beken, ons water ook iets van een 19e eeuwse badplaats. Ons eigen spa wordt weer herontdekt. Er worden wegen gezocht om de oude waterfabriek weer te exploiteren.

Beelden van steden dringen zich als referenties op: Karlsruhe, Oldenburg, Cheltenham Spa. Veelal verwijzend naar een 19e eeuwse grandeur. Een zekere slijkheid waarmee wij ons thans, met onze Veluwe bescheidenheid, nauwelijks mee durven vergelijken. Maar toch. Op onze Nederlandse schaal en met ons Nederlands referentiekader van Hollandse zuinigheid en soberheid durf ik de vergelijking wel aan. Een identiteit die zich laat verrijken en uitdragen als toeristische top stad in een toeristisch toplandschap.
2. Verrijken kan zeker.
Toeristisch toplandschap richten op dat gene waar we sterk in zijn: ons paleis, onze lanen, ons water. Wat valt er toe te voegen?
Ons stadsbeeld. Versterk in architectuur en openbare ruimte de residentiële kwaliteiten.
Wat valt er toe te voegen?
Versterk en verbind elementen die er al zijn en die hebben bijgedragen om ons stadsbeeld te vormen. Lineaire lijnen: spoorwegen en het kanaal. Een prachtige ambitie om het kanaal weer functioneel en recreatief in te zetten.
3. Recreatieve kansen
Museumpoor Apeldoorn-Dieren parallel aan het kanaal. Langs de gehele route tussen Apeldoorn en Dieren zijn dwarsverbanden te ontwikkelen. Overstapmomenten. Aanknopingspunten voor verblijven en horeca. "De economie van het oponthoud", noemt Geert Mak het in zijn boek "De eeuw van mijn vader". Recreatieve momenten, die zo passen bij de wereld van een wat landerige 19e eeuwse zomeravond in een residentiële buitenplaats. Je kunt daar cynisch op reageren. Maar voor zover ik weet is dat thema nog nergens breed uitgewerkt.
4. De dubbele recreatieve lijn biedt al veel mogelijkheden. Tussen Beekbergen en Loenen ligt de grootste concentratie verblijfsrecreatie van Apeldoorn met veel kansen en aanknopingspunten: De Golfbaan De Scherpenbergh, Het voormalige munitiedepot Veldhuizen, Kasteel Ter Horst, De Middelste molen. Een gebied dat kan worden samengebracht in een (deels al aanwezig) landgoederenlandschap. Bestaande vrijetijdsondernemingen en (nieuwe) kleinschalige horeca kunnen hier prima worden ingepast. Het is er allemaal wel. Het gebied wacht. Wacht op een samenhangende impuls.
5. Nieuwe perspectieven met ambitie
De verblijfsrecreatie heeft zich in rap tempo vernieuwd van stacaravans naar bungalowterreinen: recreatiehuisjes in een bosachtige setting. Een transformatie die zich drie decennia eerder al in Zeeland heeft voltrokken. Van de kleine particuliere onderneming, de camping in familiebeheer, naar een professioneel en integraal recreatiebedrijf. Een kwaliteitsslag die her en der wel op gang is gekomen maar nog nauwelijks vernieuwende impulsen heeft gegeven. Zeker niet op het Veluwe-massief.
Dat is maar goed ook. Daarmee wordt het kostbare kind (De Veluwe) met het badwater weggespoeld. Ofwel De Veluwe gaat aan z'n eigen succes ten onder. Door een duidelijk beleid om het verblijfsrecreatie aan de randen van de Veluwe te versterken en te ontwikkelen kan een verdere verschralling door recreatiedruk worden voorkomen.
Een druk, die zal toenemen in een tijd waarin mensen minder te besteden zullen hebben en meer hun vakantie in eigen land zullen besteden. Tevens een nieuwe kans om Apeldoorn als toplandschap te profileren volgens het 19e eeuwse principe van de Engelse regency steden: "Every man a king".

Vanuit dit kader zie ik een fantastisch perspectief voor het gebied Beekbergse Broek. Een recreatieve locatie verbonden aan de dubbele lijn van Stoomspoorlijn en Apeldoorns kanaal. Een gebied, prima ontsloten, op

Reactie

1. *Wij beschouwen de parken en lanen (en het Paleis) als belangrijke dragers van de Apeldoornse kwaliteit. Zie hierover paragraaf 4.1 in de structuurvisie. Daaruit blijkt ook dat wij vinden dat Apeldoorn veel meer te bieden heeft dan alleen waardevolle landschapsarchitectonische elementen. De combinatie van historie én moderniteit vormt daarbij een van de onderscheidende kwaliteiten van Apeldoorn. Zie hierover paragraaf 2.3 van de structuurvisie.*
2. *Wij hebben eveneens de ambitie om de (recreatieve) verblijfskwaliteiten van de binnenstad te versterken. Zie hierover paragraaf 4.3 van de structuurvisie (versterken van het centrum van Apeldoorn). In diezelfde paragraaf formuleren we de ambitie om het Apeldoorns Kanaal opnieuw bevaarbaar te maken. Zowel bij versterking van het centrum als bij de transformatie van de Kanaalzone zetten wij in op het beter benutten van cultuurhistorische waarden. Dat hoeft echter lang niet altijd "residentiële" beelden op te leveren.*
3. *Beter benutten van de VSM lijn voor recreatieve ontwikkelingen zien wij ook als een mooie kans om de toeristische veelzijdigheid van Apeldoorn te versterken. Zie onder andere de Kanskaart Toeristisch Toplandschap.*
4. *Wij denken eveneens dat meer samenhang binnen het aanbod aan toeristisch-recreatieve voorzieningen belangrijk is voor het versterken van de Apeldoornse positie op dit gebied. Zie hierover paragraaf 3.3 in de structuurvisie.*
5. *Wij zien vernieuwing van het toeristisch-recreatieve aanbod juist als noodzakelijk voor het handhaven of versterken van de positie van de Veluwe. De welvarende en uiterst mobiele toerist stelt namelijk steeds hogere eisen aan de kwaliteit van zowel verblijfsaccommodaties als toeristische attracties. Zie hierover eveneens paragraaf 3.3 van de structuurvisie. Omdat de Veluwe behoort tot het "fundament van de Buitenstad" (zie paragraaf 4.1 van de structuurvisie) moet vernieuwing van dat aanbod onder andere gepaard gaan met versterking van de ecologische, cultuurhistorische en recreatieve samenhang tussen de verschillende delen van de Veluwe.*

bereikbare afstand van stedelijke voorzieningen en waardevolle Veluwe natuurgebieden. Zowel verbonden met de groene stadsparken als de dorpse voorzieningen van Beekbergen. Een impuls voor de zuidelijke stadsrand.

6. Het beeld doet op van een recreatiedorp met een zekere intensiteit van bebouwing in een vernacular style, die refereert aan het 19e eeuwse villadorp met lange lommerrijke lanen, verbonden met de directe omgeving. Een omgeving waar op de beschikbare 160 ha van alles mogelijk is: Een sterrenbos, waarin bestaande boerderijen zich ontwikkelen in de recreatieve sfeer: kamperen bij de boer, kaasboerderij of andere op de recreatie gerichte neven activiteiten. Er vind verdere bebossing plaats, die aansluit op het Beekberger Woud met zijn (herstelde) oorspronkelijke natte natuur. Een samenhangend landgoederenlandschap waarin het nieuwe recreatiedorp aan het kanaal een centrale plaats vervult. Vanwege de ligging en de beperkte en geconcentreerde bebouwd gebied zijn hier prima duurzaamheidskansen te realiseren op het gebied van waterberging en waterkwaliteit. Een goed buffering van het nieuwe Beekbergerwoud.

7. De cultuurhistorie van de 19e eeuw als thematisch kader. De recreatieve spoorlijn en het kanaal als dragers voor mobiele recreatieve beleving, die bestaande cultuurhistorische objecten en nieuwe recreatieve momenten verbinden. Een nieuw recreatie dorpje met een kade en loswal aan het kanaal. Een plek voor het aanmeren van de trekschuit, dan wel fluisterboot; in de toekomst een kans voor een bescheiden aanloophaven voor de recreatievaart. Een terras, een pleintje met een recreatieve markt, verschillende typen woningen en straatjes. Woningen, particulier eigendom, die vanuit een centraal collectief beheer worden verhuurd.

Recentelijk in de pers het bericht, dat ook in Zeeland weer nieuwbouw voor verkoop in de recreatieve sector wordt ontwikkeld. Immers het betreft een duurzaam product dat zijn waarde kan behouden, mits in deze omgeving alle beschikbare kwaliteiten worden ingezet om een dergelijk geschetste visie mogelijk te maken. Een wenkend perspectief dat nader onderzoek verdient.

6. *Inhoudelijk sluit deze visie goed aan op de toeristisch-recreatieve kansen die wij zien voor het zuidoostelijke deel van onze gemeente. Zie de Kanskaart Toeristisch Toplandschap. Wat betreft de ruimtelijke uitstraling ervan zouden wij willen aansluiten bij de ingangen die het Klein Apeldoorns Dorpen Kookboek biedt (zie paragraaf 4.2 van de structuurvisie).*
7. *Wij nodigen u van harte uit om uw ideeën, samen met recreatie-ondernemers en marktpartijen verder uit te werken. Wel kan cultuurhistorie als inspiratiebron naar onze mening een grotere rijkdom bieden dan alleen 19de eeuwse referenties. Zie ons eerste principe voor de Buitenstad in paragraaf 4.2 van de Structuurvisie.*

Conclusie

- *Geen wijzigingen*

Zienswijze Provincie Gelderland

1. Wij hebben waardering voor de andere opzet van de structuurvisie. Er spreekt duidelijk uit dat de gemeente Apeldoorn aanvoelt dat andere tijden vragen om andere oplossingen en om een andere structuurvisie waarbij de samenleving op een andere manier tegemoet wordt getreden. Het is een inspirerend stuk geworden, dat uitnodigt tot meedenken. Een goed startpunt voor cocreatie. Op basis van deze structuurvisie denken de provinciale afdelingen graag mee met de gemeente Apeldoorn over concretisering van de ambities van de gemeente en van initiatiefnemers.
2. Wij hebben geen kritische kanttekeningen bij de ambities die in het stuk zijn verwoord en kijken uit naar samenwerking op basis van dit document.

Reactie

1. *Met genoeg nemen wij kennis van uw waardering voor de wijze waarop wij in de structuurvisie anticiperen op “andere tijden”. Het verheugt ons dat u de structuurvisie ervaart als een uitnodigend en inspirerend document.*
2. *Uw uitnodiging om mee te denken bij de concretisering van onze ambities (cocreatie) pakken wij graag op. In gezamenlijkheid bereik je meer dan ieder voor zich. Wij gaan daarbij graag op zoek naar gedeelde ambities en belangen, want als bestuurlijke partners hebben we elkaar nodig. Dat geldt extra voor de lastige (financiële) situatie waarin we op dit moment verkeren. De eerste gesprekken hierover worden door ons als constructief ervaren.*

Conclusie

- *Geen wijzigingen*

Zienswijze Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

1. De structuurvisie gaat uit van één fundament, in de vorm van de 'Buitenstad'. Deze term vormt kernachtig het 'unique selling point' van Apeldoorn door de stedelijke en landschappelijke kwaliteiten te verenigen. De CRK heeft met grote waardering kennis genomen van deze keuze, waarmee de ruimtelijke kwaliteit (en alles waar de CRK voor staat) een van de belangrijkste pijlers wordt in het strategisch ruimtelijk beleid van de gemeente.

De structuurvisie wordt verder omschreven als leesbaar en toegankelijk, waarin de resultaten van eerdere besprekingen met de CRK goed doorklinken. In het document is een goed evenwicht gevonden tussen abstractie en houvast, waarbij de beschrijving van de dynamo's helder in beeld brengt waar de ontwikkelingsrichtingen zitten. Kracht en zwakte van de vele

2. dynamo's kan wel zijn dat er geprobeerd wordt om 'veel ballen in de lucht te houden'.

Blijkens toelichting van dhr. Leusink is gekozen voor een integrale benadering waarbij de verschillende deelaspecten niet afzonderlijk worden verbijzonderd. De commissie kan zich hierin vinden maar vindt wel dat de cultuurhistorische waarden wat scherper kunnen worden aangezet. Zo worden deze waarden wel benoemd, maar de wijze hoe hiermee omgegaan wordt is nog niet helder beschreven. Als voorbeeld wordt verwezen naar de beschrijving van de wijk Kerschoten op blz. 42, waarin de specifieke kwaliteiten van deze wijk scherper tot uitdrukking gebracht zouden kunnen worden.

Reactie

1. Wij zijn ingenomen met uw waardering voor de structuurvisie.
2. Wij beschouwen de dynamo's als de sleutels tot vernieuwing van de Buitenstad. De genoemde vijf zijn wat ons betreft allemaal urgent. Het zijn trouwens geen opgaven voor de gemeente alleen. Wij willen vooral een verbindende rol vervullen en een rol in de procesregie. Zie hierover paragraaf 5.1 van de structuurvisie.
3. Om de kwaliteit van ruimtelijke ontwikkelingen in wijken en buurten te inspireren hebben wij het voornemen hiervoor een "Kookboek" op te stellen, net zoals die er al zijn voor het Apeldoornse landschap en de dorpen. Daarin zullen ook de cultuurhistorische waarden van buurten en wijken aan bod komen, als integraal onderdeel van de kwaliteiten van de Buitenstad. De kookboeken passen bij de nieuwe manier waarop in beleid en houding wordt omgegaan met ruimtelijke kwaliteit. Die is de afgelopen jaren verschoven van bepalend en reactief naar uitnodigend en inspirerend. We maken de transitie door van toelatingsplanologie naar uitnodigingsplanologie. Deze transitie maakt ook dat de producten die gemaakt worden anders van vorm en inhoud worden in het kader van het welstandsbeleid. Er zijn twee "kookboeken" verschenen, door de raad bekrachtigd als inspirerende handreikingen ruimtelijke kwaliteit. Deze kookboeken voor het landschap (2011) en voor dorpen (2012) reiken "ingrediënten" aan waarmee iedereen die in het fysieke domein actief is (burgers, ondernemers, ontwikkelaars) kan gaan "koken". De nadruk ligt op uitnodigen en inspireren vanuit de kwaliteiten die er in het landschap, dorpen aanwezig zijn. Om ook voor de stad een dergelijk inspiratiekader te hebben, wordt ingezet op het maken van een "laatste" derde kookboek. Dit kookboek voor de stad maakt het begrip "buitenstad" concreet tot tastbare ingrediënten en maakt dat burgers met deze ingrediënten voort kunnen bouwen aan de bijzondere kwaliteiten van Apeldoorn Buitenstad.

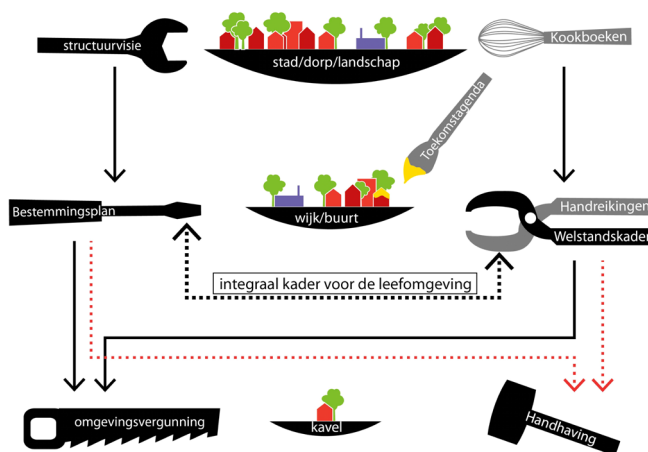
Het welstandsbeleid is ook verder ontwikkeld op de nieuwe leest van deregulering en inspiratie. We maken gebiedsgerichte "Beeldkwaliteitplannen nieuwe stijl". Hierin worden per gebied handreikingen gegeven om te komen tot plannen die goed passen in de omgeving ("wat kunt u doen om de kwaliteit van uw leefomgeving te behouden of te verbeteren?"). Deze handreikingen verschillen met het Kookboek door het schaalniveau. Handreikingen zijn niet verplichtend maar bedoeld om gebruikers mee te nemen in de

Opvallend is dat de ambitie 'toeristisch toplandschap' in de opsomming eerder wordt genoemd en een sterkere beschrijving kent van de kwaliteiten dan de ambitie 'comfortabele gezinsstad'. Ten aanzien van de ambitie 'locale duurzaamheid' adviseren wij verder om sterker uit te dragen dat het gebruik van de bestaande kwaliteiten een van de grootste vormen is van duurzaamheid.

4. De structuurvisie baseert zich op de sterke kanten van Apeldoorn en redeneert daarbij soms vanuit superlatieven, die in enkele gevallen best enigszins gerelativeerd zouden kunnen worden. Hoewel de structuurvisie (blijkens toelichting) bewust niet uitgaat van groeiscenario's, lijken ook de opgenomen groeiprognoses aan de positieve kant. Interessant is tenslotte hoe dit
5. document van invloed zal zijn op de gewijzigde werkverhoudingen tussen ambtenaren, het
6. maatschappelijk veld en de CRK in het kader van de 'andere overheid'.

kwaliteiten die er zijn, en versterkt kunnen worden. De basiskwaliteit wordt geborgd door een summier welstandskader, dat fungeert als 'vangnet'. Dit is de wettelijke basis waarop de CRK bouwplannen toetst. Het complete instrumentarium wordt weergegeven in de figuur onder aan deze pagina.

4. In de uiteindelijke ontwerp structuurvisie is die volgorde omgedraaid. Het benutten van bestaande kwaliteiten is inderdaad een van de grootste vormen van duurzaamheid.
5. De weergegeven prognoses laten inderdaad voor de komende jaren nog steeds groei zien. Echter aanzienlijk minder dan we gewend waren. Voor de hele lange termijn kan er uiteindelijk ook sprake zijn van krimp. Wat de grafiekjes vooral duidelijk willen maken, is dat er steeds grotere verschillen zijn tussen opeenvolgende prognoses. Daarop moet je voorbereid zijn. 'Apeldoorn is altijd af, maar nooit klaar'.
6. Wij zien het vinden en aangaan van nieuwe vormen van samenwerking tussen overheid en private partijen als een van de grootste uitdagingen voor de komende jaren. Met de structuurvisie hopen we hiervoor een belangrijke basis te kunnen leggen (zie paragraaf 5.1 van de structuurvisie). Maar uiteindelijk vergt dit een cultuuromslag bij alle betrokkenen.

Conclusie

- Op pagina 43 aan de tweede alinea toevoegen dat voor de wijken en buurten ter inspiratie een Kookboek zal worden opgesteld.

Zienswijze VSM

- Enerzijds geeft u aan in hoofdstuk 3.3 “Toeristisch toplandschap” dat u de samenhang tussen de aangeboden toeristisch recreatieve voorzieningen, ook in regionaalverband Veluwe wilt versterken. Zoals u op **Kanskaart Toeristisch toplandschap** aangeeft, door het ontwikkelen van arrangementen, koppelen van attracties en het verder benutten van de VSM-lijn.
- Anderzijds lezen wij onder 3.4 “Bereikbaarheid” het realiseren van een rechtstreekse treinverbinding naar Arnhem. Op de **Kanskaart Comfortabele gezinsstad** staat bij de verschillende tracévarianten ook de VSM spoorlijn aangegeven. Wij nemen aan dat deze zienswijze mede wordt ingegeven door de plannen van de provincie Gelderland, waarin zij aangeven dat de Koninglijn (VSM-lijn) als meest kansrijke verbinding verder moet worden onderzocht.

De zienswijze om aan de spoorlijn Apeldoorn-Dieren de toeristisch recreatieve ontwikkelingen verder te stimuleren onderschrijven wij vanzelfsprekend. Het beleid dat de VSM samen met de gemeente Apeldoorn op dit terrein de afgelopen jaren heeft ontwikkeld en gedeeltelijk ook heeft gerealiseerd is hiervan een sprekend voorbeeld.

Het ontwikkelen van een rechtstreekse spoorverbinding over de Koningslijn, zoals de provincie voorstelt, zien wij echter als een grote bedreiging voor het voortbestaan van de stoomtrein. Het uitgangspunt in het rapport van Goudappel en Coffeng, waarin wordt gesteld dat een dergelijke snelle spoorverbinding over de VSM-lijn samen kan gaan met de museumexploitatie van de Stoomtrein, berust op een groot misverstand, een

dergelijk samengaan is technisch onmogelijk en zou dus onherroepelijk leiden tot het einde van de VSM.

Iedere vier jaar (college periode) worden wij weer geconfronteerd met dergelijke plannen en even zo vaak geven de onderzoeksresultaten aan dat de plannen om hiervoor de Koningslijn te gebruiken, niet tot het gewenste resultaat zal leiden.

1. Het laatste onderzoek, dat zonder onze medewerking tot stand is gekomen, geeft naar onze objectieve waarneming een veel te rooskleurig beeld van de mogelijkheden op onze (de VSM is eigenaar van de spoorlijn Apeldoorn-Dieren) lijn.
2. Wij stellen er daarom hoge prijs op om deze punten bij een verdere uitwerking van de Structuurvisie 2030 met u te bespreken.

Reactie

1. *Voorlopig lijkt een nieuwe treinverbinding tussen Arnhem en Apeldoorn over het tracé van de VSM niet aan de orde. De provincie ziet nog niet af van realisatie van één van de varianten, maar heeft ze in de ijskast geplaatst omdat de twee overgebleven nader uit te werken varianten te veel geld kosten en een zeer lange ontwikkel- en realisatietijd vergen. Dit afgezet tegen de wens om beide kernen op korte termijn met hoogwaardig openbaar vervoer te kunnen verbinden, heeft GS doen besluiten op zoek te gaan naar andere hoogwaardige mogelijkheden. Zij doet dit door, in een korte slag, op zoek te gaan naar voorbeelden (best practices) met een voor deze situatie benodigd realiteitsgehalte.*
2. *Wanneer dit aan de orde is, zullen wij u vanzelfsprekend weer bij dit proces rondom de treinverbinding betrekken.*

Conclusie

- *Geen wijzigingen*

Zienswijze Stichting VSW

Algemeen

1. Wij zijn zeer tevreden over de inhoud en de wijze waarop deze tot stand is gekomen. Met behulp van een interactief proces is informatie en kennis opgehaald bij partners in deze gemeente. Hierin werden wij actief betrokken en hebben onze inbreng kunnen leveren. Wij onderschrijven de vier ambities van harte, met natuurlijk voor ons de nadruk op “comfortabele gezinsstad”. Eerder hebben wij samen met U in het kader van de prestatie afspraken, maar ook bij het thema Jonge Vlucht geconstateerd dat wij hierover de visie delen. Wij zijn blij dat dit nu vastgelegd is in de structuurvisie. Onze complimenten voor de heldere taal in de structuurvisie en de prachtige verbeelding in de vorm van een boom. Wij vinden de structuurvisie zeker uitnodigend en een goede basis om samen verder te bouwen aan onze dorpen en stad.

We constateren twee punten van zorg. Graag vragen wij daar uw aandacht voor:

2. Zorgpunt 1: spanning tussen structuurvisie en woningbouwprogrammering

Een van de uitgangspunten van de structuurvisie is ruimte te geven aan initiatieven en flexibel inspelen op veranderende omstandigheden. Middels een soort “boekenkastenmodel” worden kaders aangegeven, maar kan de invulling geschieden in samenwerking met de partners in de stad. Echter nog voordat de structuurvisie ter inspraak werd gelegd heeft de raad de woningbouwprogrammering vastgesteld. Hierdoor is de inhoud van de boekenkast meteen al volledig dichtgetimmerd. De flexibiliteit ontbreekt en potentiële initiatieven worden al vooraf in de kiem gesmoord.

Wij zijn benieuwd hoe de structuurvisie en woningbouwprogrammering tot elkaar verhouden. Wij vragen ons ook af hoe dit past bij het beeld van “de andere overheid” die faciliteert in plaats van bepaalt. Graag zouden wij hierover een toelichting ontvangen.

3. Zorgpunt 2: kostenverhaal vrijbrief om projecten extra te belasten

De structuurvisie geeft een wettelijke basis om kostenverhaal toe te passen. Hier maken wij ons zorgen om. Allereerst geeft de structuurvisie geen duidelijkheid wanneer projecten worden belast en hoe hoog de kosten dan zijn. Bij de “bovenplanse kosten” wordt verwezen naar uitvoeringsparagrafen die er niet bij zitten.

Daarnaast vragen wij ons af waarom projecten belast worden met een “bijdrage in de ruimtelijke ontwikkeling” terwijl dit het algemeen Apeldoorns belang dient.

Wij vragen U om als overheid betrouwbaar te zijn en ons niet te verrassen met plotselinge kostenstijgingen, zoals in 2012 is gebeurd met de kostenstijging van de leges voor de omgevingsvergunning met 48%! Zeker in deze woningmarkt, waarbij het al lastig is om projecten van de grond te krijgen, vragen wij u terughoudend te zijn met het doorbelasten van kosten op projecten.

Reactie

1. *Wij zijn erg ingenomen met uw waardering voor de structuurvisie.*
2. *Programmeren in onzekere tijden vraagt inderdaad om flexibiliteit. Zodra zich nieuwe ontwikkelingen voordoen willen wij kunnen bijschakelen, uitwisselen en/of aanpassen. Adaptief programmeren noemen we dat (zie paragraaf 5.3 van de structuurvisie). De gemeente voert daarbij weliswaar de regie, maar voeling met de markt is cruciaal voor het succes ervan. Daarom willen wij er graag marktpartijen en marktdeskundigen bij betrekken. De woningcorporaties behoren tot de belangrijkste investeerders in de stad, en zijn daarom vanzelfsprekend een partij die bij die programmering een rol moeten spelen.*
Adaptief programmeren betekent ook dat woningbouwprogrammering een permanent proces is. Het onlangs vastgestelde programma moet daarom gezien worden als het beginpunt van een proces waarin samen met de markt en met marktdeskundigen het gemeentelijke woningbouwprogramma jaarlijks wordt geactualiseerd. Het is ook voor ons nog zoeken naar de precieze vorm, want we komen uit een compleet andere tijd als het gaat om programmeren. Samenwerking met anderen achten wij cruciaal. De exacte werkwijze daarbij moet nog verder tot wasdom komen.
3. *Er is een verplichte en een vrijwillige component als het gaat om kostenverhaal. De verplichte component:*
 - *De gemeente verhaalt wat wettelijk mogelijk is: de gemeente past bij de normale kosten van grondexploitatie afdeling 6.4. van de Wro toe.*
 - *De gemeente kan ook bovenplanse kosten wro 6.13.7 verhalen, mits genoemd in een structuurvisie. Dat wordt op dit moment nog niet toegepast.*

De vrijwillige component:

- *Voor de bijdrage ruimtelijke ontwikkeling (wro 6.2.4.1.a) geldt dat die alleen kan worden geheven als ze zijn genoemd in een structuurvisie. Daarbij gaan we uit van een investeringsopzet die door de gemeente wordt gemaakt. Daarbij kijken we telkens naar wat de markt naar onze opvatting kan dragen. Hierover gaan we graag met u in gesprek.*

Conclusie

- *Geen wijzigen.*

Zienswijze Wandeloverleg Gelderland

Het Wandeloverleg Gelderland komt als onderdeel van de Stichting Wandelnet (koepel van wandelorganisaties in Nederland) op voor de belangen van wandelaars in de provincie Gelderland en 1. daarmee ook die in de gemeente Apeldoorn. Zij heeft met belangstelling kennis genomen van het ontwerp structuurvisie 2030 'Buitenstad Apeldoorn' en spreekt haar waardering uit over de heldere wijze waarop in kaart gebracht is wat Apeldoorn nu is, wat de sterke kanten zijn en in welke richting verder ontwikkeld kan worden op basis van het concept 'Buitenstad'. Op meerdere plaatsen zien wij aanknopingspunten voor kwaliteitsverbetering die zowel ten gunste zijn van het woon- en leefklimaat in Apeldoorn in het algemeen, als een verbetering betekenen voor de voetganger/wandelaar in het bijzonder.

De vier ambities 'Comfortabele gezinsstad', 'Nationaal Toplandschap', 'Veelzijdige economie' en 'Lokale duurzaamheid' komen op ons als realistisch over. De in de nota genoemde ruimte voor particuliere initiatieven vormt voor ons de mogelijkheid om de belangen van de voetganger/wandelaar zowel inwoners als gasten van Apeldoorn nader in te vullen.

Vanuit Wandeloverleg Gelderland hebben we enige opmerkingen over de nota maar zien wij ook vooral kansen. Wat de opmerkingen betreft zouden wij graag zien dat in het rijtje OV, auto en fiets de voetganger/wandelaar wordt genoemd als aparte categorie (o.a. op blz. 31 bereikbaarheid). Voor wandelaars gelden namelijk andere dimensies wat betreft afstanden en veiligheid.

2. In de nota wordt ook over barrières gesproken zoals de A50 en de A1. Wij willen nog eens benadrukken dat dit soort barrières extra blokkades opwerpen voor wandelaars omdat een paar kilometer om voor een wandelaar zwaar weegt. Wij pleiten dan ook om bestaande barrières zoveel mogelijk te slechten en bij het verder uitbouwen van infrastructuur voor spoor en gemotoriseerd verkeer barrièrevorming te voorkomen. Juist ten aanzien van het garanderen van ruimtelijke samenhang inclusief die in het netwerk van aantrekkelijke verkeersluwe wegen en paden voor het langzame verkeer (incl. die voor voetgangers/wandelaars) achten wij de regierol van de gemeente 3. als onontbeerlijk. Gezien het belang ervan voor een hoogwaardig woon/leef- en vestigingsklimaat geven wij U in overweging om dit op explicietere wijze te verwoorden in de "vijf principes" op blz. 40. Hetzelfde geldt voor het overzicht op blz. 60.

Reactie

1. *Wij nemen met veel genoegen kennis van uw waardering voor de structuurvisie en van uw instemming met de vier achterliggende ambities.*
2. *Wij vinden ook dat de (recreatieve en landschappelijke) verbindingen tussen stad en ommeland met name aan de oostkant van de stad verbeterd moeten worden. Zie hierover paragraaf 3.3 van de structuurvisie. Verweving tussen stad en het omringende (top)landchap behoort voorts tot de fundamenten van de Buitenstad (zie paragraaf 4.1 van de structuurvisie). Dat laatste betekent dat wij hierin waar mogelijk investeren en de kwaliteit ervan zullen bewaken. Zie hierover paragraaf 5.1 van de structuurvisie.*
3. *Wandelroutes zijn vooral belangrijk voor bereikbaarheid op de schaal van de directe leefomgeving. Wij zullen dat toevoegen aan de toelichting op het tweede principe voor de ontwikkeling van de buitenstad (pagina 40 van de structuurvisie). Wandelroutes zijn ook onderdeel van de recreatieve netwerken die op pagina 60 van de structuurvisie worden genoemd onder de categorie "uitbouwen van blauwgroene structuren & Groene Mal".*

Een ander punt van aandacht is dat bij de inrichting van bedrijventerreinen er vaak een infrastructuur van wandelpaden ontbreekt terwijl er voor zowel wandelaars naar het buitengebied als voor werknemers, die een ommetje willen lopen, wel behoefte aan is.

4. De nota biedt zeker kansen. In hoofdstuk 4.1 staat onder het kopje ‘Lanen, linten & fietsroutes’ dat u in de komende jaren gaat inzetten op het realiseren van een samenhangend netwerk van gemeentelijke en regionale fietsverbindingen en wandelroutes. Daar willen we graag onze bijdrage aan leveren. We zien mogelijkheden om de kanskaart 2030 ‘Toeristisch toplandschap’ (blz. 55) samen met andere belangenorganisaties voor het aspect wandelen nader uit te werken. Wij willen hier graag initiatieven voor ontplooiën omdat we hier kansen zien voor Apeldoorn om vanuit de binnenstad verbindingen te leggen naar het buitengebied. Dit sluit goed aan op het door Wandelnet ontwikkelde concept ‘Stad te voet’ waarmee Apeldoorn zowel voor de eigen inwoners als toeristen en bezoekers aantrekkelijker kan worden gemaakt. Door de wandelingen wordt de omgeving intenser ervaren. In de kanskaart voor het wandelen kan speciale aandacht besteed worden aan de binnenstad. Er zijn kansen om door groenvoorzieningen, langs beken en sprengen en de Kanaalzone met behulp van infrastructuur voor wandelen niet alleen de binnenstad aantrekkelijker te maken maar tevens een basis te leggen voor goed functionerende stad-land verbindingen. Het systeem zou kunnen worden gecompleteerd door een in de toekomst samen met de Provincie Gelderland, de Steden Driehoek en de RGV te ontwikkelen regionaal wandelnetwerk in het buitengebied. Bij de Stichting Wandelnet is op dat terrein veel kennis en ervaring beschikbaar.

Het Wandeloverleg Gelderland is bereid om één en ander nader mondeling toe te lichten.

4. Wij nemen uw uitnodiging om verder te praten over uw ideeën graag aan. Op de Kanskaart Toeristisch Toplandschap (pagina 55 van de structuurvisie) zullen wij fiets- en wandelcircuits aan de legenda “uitbouwen van regionale netwerken” toevoegen.

Conclusie

- *Wandelroutes toevoegen aan de toelichting op het tweede principe voor ontwikkeling van de buitenstad.*
- *Fiets- & wandelcircuits toevoegen aan de legenda “uitbouwen regionale netwerken” van de Kanskaart Toeristisch Toplandschap.*

Zienswijze Wijkraad Brink & Orden

1. 1. De ontwerp-visie komt vaag over en lijkt onvoldoende "kapstok" voor bestemmingsplannen.
2. Duidelijke milieu- en verkeersparagrafen (ondermeer over duurzaam bouwen/- ruimtegebruik en een opzet voor een nieuw verkeerscirculatieplan in combinatie met nieuwe vervoersconcepten enz.) worden gemist.
3. Een richting naar het oplossen van verkeersproblemen in woonwijken ontbreekt.
4. Er wordt geen oplossing aangegeven voor parkeer- en verkeersprobleem bij attracties/festiviteiten bij o.a. Apenheul, Julianatoren, park Berg en Bos, AGOVV, etc. *Voorstel wijkraad tot het realiseren van een transferium (of meerdere) met goede openbare verbindingen.*
5. Er wordt niet ingegaan op problemen van vrachtverkeer in de wijken en verkeershinder op de Ring. Het zal goed zijn een visie tot het terugdringen van overlast van vrachtverkeer in woonwijken en op de Ring in de structuurvisie op te nemen.
2. 6. Het ontwerp gaat uit van versterking van recreatie met name in Apeldoorn West. Daarvan wordt geen begrenzing aangegeven ter voorkoming van extra en onaantvaardbare overlast in de aangrenzende woonwijken.
7. De aandacht voor een station in Apeldoorn West wordt toegejuicht mits overlast in de aangrenzende woonwijken niet toeneemt.
8. Gaarne (meer) aandacht voor stimuleren activiteiten (sport) en voorzieningen voor jongeren maar ook ouderen.
3. 9. Een scenario tot "Apeldoorn energieneutraal in 2020" (oud beleidsvoornemen) ontbreekt.
4. 10. Een paragraaf over het leeg staan dan wel omvormen van leegstaande panden (b.v. Westpoint, Karweillocatie, voormalige politie-academie in Orden enz.) ontbreekt.
11. Er zijn geen aanknopingspunten met "Natura 2000" genoemd terwijl dit wel van toepassing is op grote delen van het Apeldoornse grondgebied.
12. De planologische tekeningen zijn zodanig klein dat deze niet goed leesbaar zijn. Gaarne met name de delen van de kaarten ter plaatse van bebouwingscentra vergroten.
5. 13. Tenslotte: De wijkraad vindt het voorliggende ontwerp een goed leesbaar stuk met ambitie om meer ruimte te geven aan particuliere initiatieven. Wel is het van belang om de rechtszekerheid te waarborgen. De wijkraad wil graag van de gemeente vernemen hoe de rechtspositie van haar inwonenden zal worden gewaarborgd en hoe een goede balans wordt gemaakt tussen "uitnodiging" (stimulerend) en "toetsing" (rechtszekerheid).

Reactie

1. *(punt 1) Mede gelet op de onzekere toekomst hebben wij ervoor gekozen om vooral in te zetten op het versterken van de bestaande kwaliteiten van Apeldoorn. Deze sterkten zijn vervat in het fundament voor de buitenstad (zie paragraaf 4.1 van de structuurvisie). Buiten het fundament willen we vooral inspireren door middel van de vijf principes. Altijd geldt dat gebiedsspecifieke uitwerkingen noodzakelijk zijn. Bestemmingsplannen zijn daarvoor het geëigende kader. Actualisering vindt plaats in overleg met de wijken.*
2. *(punten 2 tot en met 8 en 11 en 12) Een structuurvisie geeft voor de lange termijn de hoofdlijnen van gewenste ruimtelijke ontwikkelingen weer van (in ons geval) de gehele gemeente. Dat betekent dat problemen op wijk- of buurniveau alleen aan de orde komen als ze voor de gemeente als geheel van belang zijn. Wat dit betreft verwijzen wij naar paragraaf 4.3 van de structuurvisie (kleinschalige herstructurering in wijken en buurten). Voor verkeer wordt ingezet op verbetering van de bereikbaarheid van Apeldoorn als geheel via snelwegen, hoogwaardig openbaar vervoer en de stedelijke hoofdwegen. Het huidige stelsel van ringwegen en radialen vormt voor dat laatste de onderlegger. Zie de laatste alinea's van Paragraaf 4.1 van de structuurvisie. Voor ingrepen gelden de principes voor ontwikkeling van de buitenstad (zie pagina 40 van de structuurvisie). Vooral het vierde principe is in dit verband belangrijk.*
3. *(punt 9) Wij streven nog steeds naar een "energie neutrale gemeente", waarbij wij het jaar 2020 als ijkpunt willen zien. Het stuurt onze ambities op vele terreinen.*
4. *(punt 10) Wij zijn het ermee eens dat leegstand een belangrijke opgave is. Zie bijvoorbeeld paragraaf 1.3 (accent op bestaande stad en dorpen) en paragraaf 4.3 (laatste alinea van de dynamo "vernieuwing van het centrum van Apeldoorn") .*
5. *(punt 13) Rechtszekerheid zal (net zoals nu) via het bestemmingsplan worden geboden. Het vinden van een (nieuwe) balans tussen stimuleren van ontwikkelingen en het bieden van rechtszekerheid aan omwonenden is maatwerk. Zie ook punt 1.*

Conclusie

- Geen wijzigingen

3. WIJZIGINGEN

Algemeen

- In de definitieve structuurvisie in het fotomateriaal de veelzijdigheid van Apeldoorn nóg meer tot uitdrukking brengen (zienswijze 1).

Tekst

- Op pagina 40 aan de toelichting op het tweede principe toevoegen: “en altijd via een veilige wandelroute bereikbaar” (zienswijze Wandeloverleg Gelderland).
- Op pagina 43 aan de tweede alinea toevoegen: “Als inspiratie voor de kwaliteit van zulke ruimtelijke ontwikkelingen zullen wij voor de stad een Kookboek laten opstellen, net zoals die er al zijn voor het landschap en de dorpen” (zienswijze Commissie Ruimtelijke Kwaliteit).

Kaarten

- Op de Kanskaart Comfortabele Gezinsstad (pagina 54) de in het noordoosten ingetekende oranje ster (nieuwe Buitenstadse woonmilieus ontwikkelen) een klein stukje in zuidelijke richting verschuiven (ambtshalve wijziging).
- Op de Kanskaart Toeristisch Toplandschap (pagina 55) de eerste regel van de legenda-eenheid “uitbouwen regionale netwerken” veranderen in: “uitbouwen regionale netwerken: completeren fiets- en wandelcircuits” (zienswijze Wandeloverleg Gelderland).